

Dosarul nr. 2ra-282/2021

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: D. Sîrbu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Buhnaci, V. Sîrbu, O. Cojocaru)

Î N C H E I E R E

24 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Străisteanu Gheorghe și
Gîndea Iurie,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Străisteanu
Gheorghe și Gîndea Iurie împotriva lui Savva Gleb cu privire la încasarea
prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului de a nu fi supus la tratamente
degradante,

împotriva deciziei din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 05 iulie 2019, Străisteanu Gheorghe și Gîndea Iurie au înaintat o cerere de
chemare în judecată împotriva lui Savva Gleb cu privire la încasarea prejudiciului
moral cauzat prin încălcarea dreptului de a nu fi supus la tratamente degradante.

În motivarea acțiunii au indicat că, la 07 aprilie 2019, aproximativ la ora 18:30-
19:00, Savva Gleb, aflându-se în stare de ebrietate avansată pe teritoriul „Centrului
de Acordare” din parcul „La Izvor”, sectorul Buiucani, mun. Chișinău, care aparține
cu drept de proprietate SRL „Inima Codrului”, a acaparat un catamaran (bicicletă de
apă), s-a culcat pe el, iar la observațiile agentului de pază Gîndea Iurie și a
administratorului Străisteanu Gheorghe, Savva Gleb a devenit foarte agresiv, a
început să-i înjure cu cuvinte necenzurate și să-i amenințe cu răfuiala fizică, să-i
îmbrâncească, încălcând grav ordinea publică și liniștea altor persoane aflate pe
teritoriul bazei de odihnă.

Ca rezultat, reclamanții au apelat serviciul operativ de poliție 112, care s-a
prezentat la fața locului, a documentat cazul, a identificat persoana responsabilă ca
fiind Savva Gleb și a întocmit în privința acestuia un proces-verbal cu privire la
contravenție nr. MAI04 608558 din 10 aprilie 2019, în baza căruia a fost sancționat
cu o amendă în mărime de 500 de lei, conform prevederilor art. 69 din Codul
Contravențional.

Contravenientul Savva Gleb a recunoscut fapta ilegală comisă, însă a refuzat să
repare prejudiciul material și moral.

Reclamanții au invocat că, în rezultatul acțiunilor ilegale comise de Savva Gleb, aceștia au fost supuși la tratamente degradante, au fost numiți cu cuvinte necenzurate, au fost umiliți, înjosiți în loc public în prezența mai multor persoane, au suferit psihic, suferințe manifestate prin sentimentul de anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieții, disconfort și retrăire, imposibilitatea savurării modului obișnuit de trai, sentimente de incapacitate de a se bucura în modul convenit de garanțiile prescrise de lege, sentimente de frustrare, nedreptate și umilință, nervi, griji, afectare sufletească.

Au specificat că, în urma acțiunilor ilegale comise de Savva Gleb, le-a fost cauzat un prejudiciu moral, estimat de reclamanți la suma de 8 000 de lei.

Astfel, au menționat că, la 07 mai 2019, au expediat în adresa lui Savva Gleb o somație prin care au solicitat repararea benevolă a prejudiciului material și moral cauzat, însă, în termenul stabilit, nu au primit nici un răspuns.

Totodată au menționat că, în procesul-verbal de audiere a contravenientului, Savva Gleb a indicat că învinuirea ce i se impută o recunoaște și obiecții nu sunt, iar procesul-verbal cu privire la contravenție, încheierea agentului constatator și decizia privind aplicarea sancțiunii sub formă de amendă contravențională, au devenit irevocabile.

În acest sens, au susținut că, prejudiciul moral și material solicitat este în directă legătură cu acțiunea ilegală a lui Savva Gleb, fiind în afara oricăror dubii că, acesta a acționat vădit ilegal, ignorând intenționat prevederile legislației în vigoare. Prin comportamentul său contrar tuturor cerințelor care obligă cetățenii să respecte întocmai legislația în vigoare, Savva Gleb a trecut peste toate limitele legale, iar circumstanțele în care i-a înjurat pe reclamanți cu cuvinte necenzurate, i-a agresat, i-a amenințat cu răfuiala fizică, a provocat daune morale irecuperabile, le-a creat sentimente de fobie, de neliniște, de inferioritate, fiind supuși la tratamente degradante.

Au solicitat, reclamanții a încasa de la Savva Gleb în beneficiul lui Străisteanu Gheorghe suma în mărime de 4 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului de a nu fi supus la tratamente degradante și în beneficiul lui Gîndea Iurie suma în mărime de 4000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului de a nu fi supus la tratamente degradante.

În drept, cererea de chemare în judecată a fost întemeiată în baza art. 42 Cod contravențional, art. 15, 24 din Constituția Republicii Moldova, art. 3 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, art. 1, 2, 9, 10, 11, 15, 16, 19, 20, 21, 24, 35, 43, 1998, 2019, 2022, 2036 și 2037 Cod civil.

Prin hotărârea din 28 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cererea de chemare în judecată depusă de Străisteanu Gheorghe și Gîndea Iurie împotriva lui Savva Gleb cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului de a nu fi supus la tratamente degradante, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 18 august 2020, Străisteanu Gheorghe și Gîndea Iurie, au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, prin care au solicitat casarea acesteia cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii depuse.

Prin decizia din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Străisteanu Gheorghe și Gîndea Iurie și s-a menținut hotărârea din 28 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin prisma art. 3 al Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a

Libertăților fundamentale, art. 2036 și 2037 Cod civil, Colegiul a considerat că prima instanță legal și întemeiat a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Străisteanu Gheorghe și Gîndea Iurie împotriva lui Savva Gleb cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului de a nu fi supus la tratamente degradante, or, în condițiile probatoriului administrat la materialele cauzei reiese că, tratamentul, descris de reclamanți, la care ar fi fost supuși și care i-a vizat, a fost compatibil cu respectarea demnității lor umane și nu a atins pragul necesar de severitate pentru a se încadra în domeniul de aplicare al art. 3 din Convenție.

În acest sens, instanța de apel a reținut că, prima instanță corect a ajuns la concluzia că prin faptele lui Savva Gleb, exprimate prin injurie în adresa lui Străisteanu Gheorghe și Gîndea Iurie, ultimii au suferit psihic, însă, reieșind din obiectul acțiunii reclamanților Străisteanu Gheorghe și Gîndea Iurie, aceștia nu s-ar referi la repararea prejudiciului nepatrimonial cauzat prin contravenția de injurie, ci încasarea prejudiciului moral ca urmare a constatării încălcării de către Savva Gleb a dreptului reclamanților de a nu fi supuși la tratamente degradante, conchide că prin expunerea asupra încasării prejudiciului moral cauzat prin contravenția de injurie, or instanța de judecată nu este în drept să depășească limitele pretențiilor înaintate de reclamant în acest sens.

Astfel, a apreciat ca fiind justă concluzia primei instanțe cu privire la faptul că careva probe precum că ultimii au fost supuși la tratamente inumane și degradante, nu au fost administrate de reclamanți, iar afirmațiile acestora expuse în acțiune cu privire la cauzarea unor astfel de sentimente, nu pot fi reținute de instanță ca probe pertinente, concludente și admisibile, de natură să confirme că în privința acestora au fost aplicate tratamente degradante.

Cu referire la pretențiile apelanților precum că le-ar fi fost încălcat dreptul de a nu fi supuși la tratamente degradante, Colegiul reiterând prevederile art. 10 Cod de procedură penală și art. 3 și 5 al Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998, a reținut că nu a constatat faptul că, în urma acțiunilor de procedură, reclamanții au fost supuși tratamentelor, ce le-ar atenta grav demnitatea umană, le-ar genera sentimente de frică, anxietate și inferioritate, capabile să o umilească și să o înjosească, să o devalorizeze de esența sa de ființă umană, să-i înfrângă rezistența fizică și morală și să o determine să acționeze împotriva voinței sau conștiinței sale, prin ce le-ar fi fost încălcat dreptul de a nu fi supuși la tratamente degradante.

Mai mult ca atât, Colegiul a remarcat că precum reiese din circumstanțele cauzei, Savva Gleb i-a numit cu cuvinte necenzurate pe reclamanți, la fața locului fiind solicitată intervenția unui echipaj al poliției. Venind la fața locului, agenții statului au constatat fapta și, la 10 aprilie 2019, l-au sancționat pe Savva Gleb pentru faptul că i-a înjurat pe reclamanți.

Astfel, reieșind din acțiunile autorităților statului investite cu competența de constatare a faptelor ilegale comise de subiecții de drept și sancționarea acestora în raport cu starea de fapt constatată în speță, prima instanță corect a concluzionat că, ancheta privind „acuzările” de tratamente degradante a fost efectivă, nefiind admisă astfel o încălcare a dreptului garantat de art. 3 din Convenție.

În aceeași ordine de idei, Colegiul a considerat că la caz nu s-a constatat că

Savva Gleb ar fi lezat în mod inadmisibil dreptul reclamanților de a nu fi supuși la tratamente degradante, motive din care, cerința de reparare a prejudiciului moral a fost corect respinsă de către prima instanță.

La 23 decembrie 2020, Străisteanu Gheorghe și Gîndea Iurie, au contestat cu recurs decizia din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului au indicat că instanțele de judecată la examinarea cauzei au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 18 noiembrie 2020 și a expediat-o participanților la proces la 18 decembrie 2020 (f.d. 152), însă la actele cauzei lipsesc date de recepționare a deciziei instanței de apel.

Astfel, recursul declarat la 23 decembrie 2020, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 22 ianuarie 2020 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 184).

Până la examinarea cauzei, Savva Gleb nu a depus referință la cererea de recurs prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

Examinând temeiurile recursului declarat de Străisteanu Gheorghe și Gîndea Iurie, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul

în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Străisteanu Gheorghe și Gîndea Iurie, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432, alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de Străisteanu Gheorghe și Gîndea Iurie, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă,

completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții
Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Străisteanu Gheorghe și Gîndea
Iurie, împotriva deciziei din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat